

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie – <i>Krzysztof S. Klukowski</i>	11
I. WYPADKI W TRANSPORCIE LĄDOWYM	15
Wstęp – <i>Jacek Antoni Piątkiewicz</i>	15
1. Czynniki ludzkie w wypadkach drogowych i kolejowych – <i>Jacek Antoni Piątkiewicz</i>	17
Wypadki drogowe	17
Płeć kierowcy	23
Wiek kierowcy	24
Rodzaj pojazdu	28
Spożycie alkoholu	29
Zachowanie kierowcy	30
Stan zdrowia kierowców	31
Wypadki kolejowe	33
2. Wpływ uzależnień na wypadkowość drogową i kolejową – <i>Jacek Antoni Piątkiewicz, Anna Borowiecka</i>	41
3. Powypadkowe badania i orzecznictwo lekarskie kierujących pojazdami – <i>Jacek Antoni Piątkiewicz</i>	51
4. Ratownictwo medyczne i zastosowanie transportu lotniczego w wypadkach komunikacyjnych – <i>Janusz Marek, Robert Gałązkowski, Grzegorz Marek, Władysław E. Wielgołaski</i>	61
Naziemne zespoły ratownictwa medycznego	62
Wodny transport medyczny	62
Lotniczy transport medyczny	63

II. WYPADKI W TRANSPORCIE MORSKIM	80
Wstęp – <i>Romuald Olszański, Kazimierz Dęga</i>	80
5. Organizacja i system ratowania życia w katastrofach i wypadkach na morzu – <i>Kazimierz Dęga, Maciej Drogosiewicz</i>	83
Geneza powstania i rys historyczny rozwoju ratowania życia na morzu	83
Główne czynniki zagrożenia w ratownictwie życia na morzu	86
Podstawy prawne ratownictwa na morzu	88
Międzynarodowy model służby poszukiwania i ratownictwa	89
Organizacja Polskiej Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa (MSPR)	91
Czynnik czasu w aspekcie wielkości Rejonu Odpowiedzialności Ratowniczej	94
Zasoby ratownicze Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa	94
Zasoby ratownicze Marynarki Wojennej RP	96
Organizacja zabezpieczenia ratowniczego promów i statków pasażerskich	98
Technika wykonywania zadań ratowniczych w aspekcie medycznym	100
Transport medyczny	101
6. Ratowanie załóg okrętów podwodnych. Procedury dekompresyjne – <i>Maciej Konarski, Ryszard Kłos, Romuald Olszański</i>	104
Wstęp	104
Najważniejsze metody ratowania załogi okrętu podwodnego	106
Zanieczyszczenia czynnika oddechowego	107
Zapewnienie wody i wyżywienia	108
Utrzymanie temperatury ciała	109
Podwyższenie ciśnienia na pokładzie okrętu podwodnego ..	110
Walka o przetrwanie załogi okrętu podwodnego	110
Opuszczenie okrętu podwodnego metodą samoratowania się	111
System segregacji medycznej rozbitków z DISSUB	113
Możliwość dekompresji zagrożonego OP	119

7. Wypadki i ich przyczyny w polskim rybołówstwie morskim w latach 1945–2003 – *Wiesław Blady, Bogumił Filipek* . . . 127

Wstęp 127

Polska flota rybacka i dane o jej eksploatacji	128
Przyczyny wypadków morskich na polskich statkach rybackich	134
Wejścia na mieliznę	134
Uszkodzenia sztormowe	135
Nieszczelność statku	135
Kolizje – zatonięcia	136
Awarie techniczne	136
Pożary	136
Uszkodzenia lodowe	137
Przyczyny śmiertelnych wypadków na polskich statkach rybackich	138
Utopienie lub zaginięcie z zatopionym statkiem	138
Nieszczęśliwe wypadki przy pracy	139
Zaginięcia w niewyjaśnionych okolicznościach	140
Alkohol	140
Samobójstwa	140
Inne	141

8. Wpływ środowiska hiperbarycznego na organizm nurka. Przyczyny wypadków nurkowych – *Romuald Olszański, Maciej Konarski, Piotr Siermontowski* 143

Wstęp 143

Choroby nurkowe wynikające z nagłych zmian ciśnienia gazu zawartego w tzw. przestrzeniach powietrznych	145
Uraz ciśnieniowy ucha i zatok przynosowych	145
Uraz ciśnieniowy płuc i tętniczy zator gazowy	146
Inne urazy ciśnieniowe	147
Alternobaric vertigo	148
Choroby nurkowe wynikające ze zwiększenia lub zmniejszenia ciśnienia składowych czynnika oddechowego	149
Podstawy teorii dekompresji	149
Choroba dekompresyjna	151
Narkotyczne działanie gazów obojętnych (narkoza azotowa)	154
Toksyczne działanie tlenu	155
Niedotlenienie	158
Zatrucie ditlenkiem węgla	158

Zatrucie gazami spalinowymi i domieszkami	159
Sztuczne czynniki oddechowe	159
Nurkowania saturowane	161
Termoregulacja. Problemy wychłodzenia w nurkowaniach	164
Zagrożenia zawodowe w nurkowaniach	169

III. WYPADKI W TRANSPORCIE LOTNICZYM 175

Wstęp – <i>Krzysztof S. Klukowski</i>	175
--	-----

9. Wypadki w lotnictwie wojskowym i cywilnym – <i>Krzysztof S. Klukowski, Wiesław G. Kowalski, Mariusz Żebrowski</i> . .	177
---	-----

Wypadki w lotnictwie wojskowym	177
Wypadki podczas pokazów lotniczych	180
Wypadek lotniczy w Porcie Lotniczym Warszawa Okęcie .	181
Zdarzenia lotnicze – badanie przyczyn	184

10. Wpływ niekorzystnych czynników środowiska lotu na sprawność psychofizyczną personelu lotniczego – <i>Mariusz Żebrowski, Olaf E. Truszczyński, Krzysztof S. Klukowski</i>	187
---	-----

Działanie pilota w warunkach oddziaływania tzw. stresowych czynników lotu	187
Przeciążenia	190
Mobilność	191
Zaburzenia widzenia	192
Niedotlenienie wysokościowe	192
Nadciśnienie oddechowe	195
Choroba dekompresyjna	197
Meteoryzm wysokościowy	197
Wibracje	198
Orientacja (dezorientacja) przestrzenna podczas lotu . .	199
Rodzaje dezorientacji przestrzennej	200

11. Rola czynnika ludzkiego w bezpieczeństwie lotów – doświadczenia lotnictwa wojskowego – <i>Krzysztof S. Klukowski, Olaf E. Truszczyński, Wiesław G. Kowalski</i> . .	203
--	-----

Wstęp	203
------------------------	-----

Podjęci systemowe do zagadnień bezpieczeństwa lotów	205
Badanie katastrof lotniczych	207
Definicja i podział wypadków lotniczych	208

Rola psychologa w poszukiwaniu przyczyn zdarzenia lotniczego	210
Badanie wypadków lotniczych – ekspertyza psychologiczna	211
Model Jamesa Reasona klasyfikacji czynników wpływających na zdarzenie lotnicze	213
Zastosowanie modelu Reasona w Siłach Powietrznych RP	216
Propozycja rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa	218
Szkolenia w zakresie bezpieczeństwa lotów	220
Podsumowanie	221
12. Standardy medyczne dla cywilnego personelu lotniczego – <i>Krzysztof L. Mazurek, Olaf E. Truszczyński, Wiesław G. Kowalski</i>	223
Wstęp	223
Pojęcie ryzyka w medycynie lotniczej	224
Klasy świadectwa zdrowia	226
Standardy medyczne dla kandydatów i osób mających świadectwo zdrowia klasy 1	227
Standardy medyczne dla kandydatów i osób mających świadectwo zdrowia klasy 2	231
Standardy medyczne dla kandydatów i osób mających świadectwo zdrowia klasy 3	232
Standardy w psychologii lotniczej	234
13. Aspekty medyczne badania wypadków lotniczych – <i>Wiesław G. Kowalski, Mariusz Żebrowski, Krzysztof S. Klukowski</i>	239
Choroby istniejące przed wypadkiem	241
Czynniki środowiska lotu	242
Niedotlenienie wysokościowe	243
Przyspieszenia	243
Nagła dekompresja kabiny	244
Opuszczanie samolotu przez katapultowanie	245
Alkohol, leki i środki psychoaktywne	246
Alkohol	246
Leki i środki psychoaktywne	247
Zatrucia	248
Odtwarzanie przebiegu wypadku	249
Organizacja autopsji i identyfikacja zwłok	252
Podstawy prawne	253
Podstawowe akty prawne	255

14. Systemy poszukiwania i ratownictwa –	
<i>Wiesław G. Kowalski, Krzysztof L. Mazurek, Mariusz Żebrowski</i>	257
Wstęp	257
Szkolenie personelu SAR	259
Wypadki na morzu a zagrożenia środowiskowe	260
Integracja systemów SAR	263
Prace legislacyjne dotyczące SAR	265
Charakterystyka statków powietrznych używanych w systemie poszukiwania i ratownictwa lotniczego (LGPR i SAR)	267
15. Organizacja służb medycznych linii lotniczych – zabezpieczenie medyczne portów lotniczych –	
<i>Mariusz Żebrowski, Wiesław G. Kowalski, Krzysztof S. Klukowski</i>	270
Sytuacja prawna	270
Zabezpieczenie medyczne portów lotniczych	272
Organizacja służb medycznych linii lotniczych	277
Zagadnienia zdrowotne pasażerów linii lotniczych	283
Skorowidz	285